

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o dostępności
Autor	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
Projekt z dnia	23 listopada 2018 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Bernadeta Skóbel
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	18 447 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga o charakterze ogólnym	Widzimy potrzebę wprowadzenia przepisów, które umożliwią osobom z niepełnosprawnościami na udział w życiu społecznym w szerokim zakresie, niemniej jednak nie jest to wystarczający argument przemawiający za akceptacją przedłożonego projektu. W obecnym kształcie projekt urąga zasadom przyzwoitej legislacji,			

		<p>nakłada na jednostki samorządu terytorialnego niemożliwe do oszacowania na podstawie przedłożonego tekstu koszty finansowe (OSR w zakresie oceny finansowych skutków regulacji przygotowany jest skrajnie nierzetelny), brak projektów aktów wykonawczych uniemożliwia ocenę rzeczywistych skutków jakie może nieść za sobą przyjęcie ustawy. Ponadto w ustawie brak jest jakichkolwiek gwarancji wsparcia samorządów w zakresie spełnienia standardów dostępności.</p>			
2.	<p>Art. 2 pkt 2 oraz art. w zw. z art. 4 ust. 4 i 5</p>	<p>Definicja dostępności, nawet przy uwzględnieniu warunków określonych w art. 4 ust. 1 -2 jest niewystarczająca dla określenia jakie standardy dostępności winny spełnić podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy. Obecnie projektowane przepisy są tak skonstruowane, że podmiot publiczny, nawet jeżeli w najlepszej wierze zrealizuje inwestycje mające na celu zapewnienie dostępności, może w każdej chwili zostać</p>	<p>Taka konstrukcja przepisów naraża jednostki samorządu terytorialnego na wydatkowanie środków publicznych na sfinansowanie inwestycji, które w konsekwencji i tak mogą okazać się niezgodne ze standardami, które np. po 5 latach od wejścia w życie ustawy przyjmą właściwi ministrowie. W orzecznictwie TK podkreśla się, że "niejasność przepisów jest wyrazem niedostatecznej troski ustawodawcy o podmiotowe traktowanie adresatów prawa, co odbiera [im] (...) poczucie bezpieczeństwa prawnego i skutkuje utratą zaufania do państwa" (wyrok z 15 kwietnia 2003 r., sygn. SK 4/02, OTK ZU nr 4/A/2003, poz. 31).</p>		

		zaskoczony standardami (standardy mogą ale nie muszą być przyjęte w drodze przepisów wykonawczych do ustawy).			
3.	Art. 3 ust. 2	<p>1) Projektowany przepis uderzy w sektor organizacji pozarządowych.</p> <p>2) Ponadto budzi wątpliwości czy do grupy podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 będą zaliczane podmioty realizujące zadania na podstawie umów cywilnoprawnych za wynagrodzeniem (np. przedsiębiorca wykonujący remont chodnika na zlecenie jednostki samorządu terytorialnego).</p>	<p>1) Z rozdziału II ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie wprost wynika, że wspieranie oraz powierzanie organizacjom pozarządowym realizacji zadania publicznego będzie równoznaczne z uznaniem tych organizacji za podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 projektowanej ustawy, niezależnie od wartości przyznanego dofinansowania. Oznacza to, że przyznanie niewielkiej dotacji w wysokości np. kilkuset złotych na jednorazowe wydarzenie będzie rodziło po stronie tej organizacji spełnienie wymogów, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy. Zważywszy, że sektor organizacji pozarządowych w Polsce napotyka szereg trudności rozwojowych (potwierdzeniem czego jest chociażby diagnoza zawarta w przyjętym przez Radę Ministrów Programie Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030), nakładanie na organizacje pozarządowe, zwłaszcza te działające lokalnie, które pracują głównie w oparciu o pracę własnych członków i wolontariuszy, dodatkowych obowiązków spowoduje, że sektor ten jeszcze bardziej się skurczy.</p> <p>2) Pojawia się wątpliwość, czy</p>		

			zakresem art. 3 ust. 2 będą podmioty, którym podmioty publiczne zlecają wykonanie usług, dostaw lub robót budowlanych gdzie źródłem wynagrodzenia zawsze są środki publiczne (np. budowa drogi publicznej, zlecenie jej zimowego utrzymania itp.). Takie rozumienie przepisu sugeruje brzmienie art. 4 ust. 1 pkt 6. Jeżeli tak, to wskazany przepis będzie miał wpływ na wzrost kosztów zakupów dokonywanych przez samorzady oraz sytuację prawną przedsiębiorców, co zupełnie pominięto w Ocenie Skutków Regulacji.		
4.	Art. 4 ust. 1 pkt 5	Zważywszy na lakoniczną definicję projektowania uniwersalnego najpierw w przepisach budowlanych należałoby określić warunki techniczne, które w sposób niebudzący wątpliwości u adresatów norm prawnych zawartych w ustawie, określiłyby zakres obowiązków.	Przepis w obecnym kształcie nie spełnia wymogu przyzwoitej legislacji.		
5.	Art. 4 ust. 1 pkt 6	Przepis wymaga doprecyzowania.	Nie jest jasne na jakich zasadach i w jakim zakresie podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 mają zrealizować nakładany na nich obowiązek. Przepis w obecnym kształcie nie spełnia wymogu przyzwoitej legislacji.		
6.	Art. 4 ust. 2 w zw. z OSR – uwaga ogólna	Prosimy o szczegółowe wskazanie na jakich zasadach oszacowano dla	Z OSR wynika, że łączne wydatki po stronie samorządów na wdrożenie ustawy będą wynosić dla wszystkich		

		<p>jednostek samorządu terytorialnego skutki finansowe projektowanej regulacji.</p>	<p>JST w drugim roku 15 milionów złotych a w kolejnych latach 30 mln. złotych. Przy 3027 wspólnotach samorządowych średni roczny koszt po stronie jednej jednostki samorządu terytorialnego wyniesie niecałe 10 tys. złotych rocznie. Pytanie zatem czy w ocenie skutków regulacji oszacowano koszty spełnienia wymagań, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz czy wzięto pod uwagę fakt, że nawet niewielka gmina w Polsce dysponuje kilkunastoma budynkami, które będzie musiała dostosować do wymagań, o których mowa w ustawie. W przypadku powiatów, miast oraz województw mówimy o skali od kilkudziesięciu do kilkuset budynków.</p>		
7.	Art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b	<p>Z przywołanego przepisu wynika, że informacja ma dotyczyć wszystkich pomieszczeń we wszystkich budynkach zajmowanych przez podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 niezależnie od tego czy w pomieszczeniach tych odbywa się obsługa klienta/interesanta.</p>	<p>Koszty wskazanego rozwiązania nie zostały oszacowane w Ocenie Skutków Regulacji. Zwracamy uwagę, że w przypadku niepełnosprawności ruchowej obowiązek dostosowania budynku dotyczył tych miejsc, gdzie prowadzona jest obsługa interesanta.</p>		
8.	Art. 4 ust. 2 pkt 3	<p>W zakresie dostępności informacyjnej przepisy odnoszą się do potrzeb osób głuchych/głuchoniemych oraz słabosłyszących zatem regulacja powinna ograniczać się do odwołania</p>	<p>Ustawa narusza §2 - §4 Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, poprzez włączenie zakresu objętego przywołaną ustawą do projektowanej regulacji. Taki sposób konstruowania przepisów nie dość, że</p>		

		się do przepisów ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się.	narusza zasady techniki legislacyjnej to sprzyja nieprzejrzystości prawa. Ewentualne doprecyzowanie przepisów w zakresie dostępności informacyjnej powinno być przedmiotem jednej regulacji prawnej.		
9.	Art. 4 ust. 2 pkt. 3e	Zastąpienie zwrotu „zapewnienie, na żądanie wnioskodawcy...” zwrotem „zapewnienie w ramach możliwości, na żądanie wnioskodawcy...”	Zbyt daleko idący postulat zapewnienia na żądanie każdego wnioskodawcy komunikacji w formie przez niego wybranej. Istnieje bardzo wiele rodzajów komunikacji z osobami niepełnosprawnymi, zaś wyłączenie zapewnienia komunikacji z uwagi jedynie na racjonalność kosztów udzielenia takiej komunikacji wydaje się być, zbyt lakoniczne. Przykładowo porozumiewanie się za pomocą języka Blissa, pomimo, iż nie jest zbyt kosztowne w wielu wypadkach może okazać się nie możliwe, bowiem ciężko wytłumaczyć skomplikowane przepisy prawa jedynie za pomocą prostych obrazków. Ciężko również wyobrazić sobie porozumiewanie się np. podczas rozprawy sądowej językiem Lorma, a zgodnie z założeniem ustawodawcy wnioskodawca może żądać porozumiewania się w każdym języku, więc również i w tym.		
10.	Art. 4 ust. 4 – 6	Rezygnacja z fakultatywności wprowadzenia przepisów. Wprowadzenie gwarancji niezmienności standardów w minimalnym zakresie. Przedstawienie projektów	Treść uzasadnienia do projektu ustawy wprost wskazuje, że autorzy ustawy sami nie wiedzą jak powinny wyglądać standardy dostępności a wymagają tego od adresatów ustawy. Fakultatywność wprowadzenia		

		<p>aktów wykonawczych. W zakresie rozporządzenia o którym mowa w art. 4 ust. 4 (standardy architektoniczne) nie jest jasne czy w i jakim zakresie przepisy rozporządzenia będą musiały być brane pod uwagę w toku postępowania administracyjnego o pozwolenie na budowę/zgłoszenie.</p>	<p>rozporządzeń wykonawczych w praktyce spowoduje, że jednostki sektora finansów publicznych planując inwestycje budowlane lub zakupy w zakresie transportu nie będą miały pewności czy odbierana inwestycja/czy zamawiany tabor nie przestaną spełniać warunku dostępności. Bezpośredni wpływ na ocenę spełnienia warunku dostępności będą bowiem miały fakultatywnie wydawane rozporządzenia wykonawcze.</p> <p>Również przedsiębiorcy oferujący swoje usługi/towary na rzecz administracji publicznej będą działać w stanie niepewności prawnej (np. producenci autobusów).</p> <p>Uwzględniając zakres regulacji wynikający z ust. 4 uderza brak koordynacji z przepisami wykonawczymi wydawanymi na podstawie Prawa budowlanego (rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).</p>		
11.	Art. 4 ust. 7 w zw. z art. 36	W wytycznych do rozporządzenia należy uwzględnić racjonalny okres dla podmiotów publicznych na dostosowanie się do	Wytyczne do rozporządzenia nie uwzględniają konieczności wprowadzenia przepisów przejściowych na dostosowanie się do rozporządzeń. Dotyczy to również przypadku, gdy		

		planowanych rozporządzeń wykonawczych.	dany podmiot w dobrej wierze działając na podstawie przepisów ustawy poczynił wydatki ze środków publicznych na zapewnienie dostępności. Wskazany w art. 36 przepis przejściowy wskazujący, że podmioty o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 będą miały rok licząc od daty wydania rozporządzeń na dostosowanie się do nowych wymogów jest nieracjonalny i nawet przy założeniu posiadania nieograniczonych zasobów finansowych niemożliwy do dotrzymania.		
12.	Art. art. 8 ust. 1	Doprecyzowanie kto w jednostce samorządu terytorialnego powinien przedstawić raport. Wydłużenie terminu do 31 marca.	Art. 3 projektu ustawy w zakresie definicji podmiotu publicznego odwołuje się m.in. do definicji jednostki sektora finansów publicznych. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego przymiot jednostki sektora finansów publicznych posiadał będzie m.in. organ, dana jednostka samorządu terytorialnego, samorządowa jednostka budżetowa, samorządowy zakład budżetowy. Pytanie zatem czy osobne raporty powinna przedstawić jednostka samorządu terytorialnego oraz każda z jej jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej? Z uwagi na zakres obciążenia pracą na przełomie roku budżetowego nie będzie możliwe przygotowanie raportów na koniec stycznia (w szczególności jeżeli konieczne będzie wskazanie danych finansowych za ostatni rok budżetowy). Raport powinien być przekazywany w		

			<p>formie elektronicznej na dedykowanej temu stronie internetowej co powinno ułatwić wygenerowanie raportu zbiorczego.</p> <p>Na marginesie wątpliwości budzi zamieszczony w uzasadnieniu zapis cyt. „Jednym z istotnych elementów zapewnienia koordynacji i bieżącego monitoringu postępów w zapewnianiu dostępności jest kilkustopniowy system raportowania, oparty głównie o zaangażowanie administracji szczebla rządowego”, gdy tymczasem to przede wszystkim sektor samorządowy będzie dostarczał dane do raportu przy czym tylko w odniesieniu do pracowników urzędów wojewódzkich oraz właściwego ministerstwa przewidziano środki finansowe na opracowanie raportu.</p>		
13.	Art. 8 ust. 2	Wprowadzenie wzoru raportu w drodze rozporządzenia wykonawczego do ustawy (wraz ze wskazaniem okresu np. 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy na przyjęcie aktu wykonawczego).	Podmioty, które będą zobowiązane do opracowywania raportu powinny z wyprzedzeniem wiedzieć, jakie dane powinny gromadzić aby móc rzetelnie i prawidłowo wypełnić formularz raportu. Obecnie projekt przewiduje zbyt dużą swobodę po stronie ministra właściwego do spraw rozwoju i nie pozwala na oszacowanie kosztowności opracowania raportu. Ponadto przy obecnym brzmieniu art. 8 ust. 2 wzór formularza nie będzie poddany ocenie w ramach konsultacji społecznych oraz uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.		

14.	Art. 10 ust. 4 i 5	Ustawa powinna określać minimalną liczbę przedstawicieli w podziale na sektor rządowy, samorządy, pozarządowy oraz przedstawicieli sektora prywatnego.	Obecne brzmienie projektu ustawy nie gwarantuje, że Rada nie zostanie zdominowana przez przedstawicieli jednego sektora np. wyłączenie rządowego, po drugie nie gwarantuje, że podmioty o których mowa w ust. 4 będą miały swojego przedstawiciela w Radzie (obecnie przepis gwarantuje jedynie prawo zgłoszenia kandydata).		
15.	Art. 11 ust. 1 oraz art. 14 ust. 5 pkt 1	Rezygnacja z obligatoryjnego wyznaczenia koordynatora ds. dostępności przez organy administracji samorządowej.	Wprowadzenie art. 11 ust. 1 będzie wiązało się z ogromnymi kosztami dla samorządów, które będą zobowiązane do zatrudnienia nowych osób do pełnienia funkcji koordynatora bądź przeprowadzenia bardzo drogich szkoleń dla obecnie zatrudnionego personelu oraz wydzielenie części etatu w ramach którego będzie on wykonywał swoje obowiązki. W OSR oczywiście nie oszacowano skutków finansowych regulacji. Przy bardzo ostrożnym założeniu, że średni koszt zatrudnienia koordynatora wyniósłby 2000 zł miesięcznie (w przypadku średnich i dużych jednostek samorządu terytorialnego ta kwota jest oczywiście zaniżona) sam roczny koszt zatrudnienia koordynatorów we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wyniósłby ok. 80 mln złotych rocznie (tylko koszty wynagrodzenia).		
16.	Art. 14 i n. - uwaga ogólna	Rezygnacja z obowiązkowej certyfikacji dostępności w odniesieniu do organów	Analizując projektowane przepisy o certyfikacji dostępności trudno nie odnieść wrażenia, że beneficjentami		

		<p>władzy samorządowej szczebla publicznego.</p> <p>Poniżej przedstawiamy szczegółowe uwagi do poszczególnych rozwiązań.</p>	<p>regulacji będą organizacje, o których mowa w art. 12 oraz PFRON. Zamiast bardzo drogiego systemu akredytacji przepisy prawa powszechnie obowiązującego powinny iść w kierunku jednoznacznego określenia wymogów w zakresie dostępności.</p> <p>Jednocześnie z uwagi na brzmienie art. 12 ustawy wnosimy o przedstawienie najpóźniej na posiedzeniach zespołów Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, do których projekt został skierowany informacji czy i w jakim zakresie przedstawiciele organizacji i podmiotów, o których mowa w art. 12 projektu ustawy brali udział w przygotowywaniu projektu ustawy.</p>		
17.	Art. 14 ust. 1	Z uwagi na lakoniczność przepisów, o których mowa w art. 4 ust. 2 i 3 weryfikacja spełnienia warunków dostępności będzie miała bardzo cenny charakter.	Z uwagi na dużą uznaniowość i brak precyzyjnych przepisów w zakresie dostępności po pierwsze certyfikaty nie będą wystawiane w oparciu o jednolite standardy, ponadto mogą sprzyjać zjawisku korupcji.		
18.	Art. 14 ust. 2 w zw. z art. 14 ust. 7 w zakresie w jakim zastosowanie znajdzie przepis art. 12 ust. 9 i 12	Obecnie projektowane przepisy w powiązaniu art. 4 ust. 5-7 oraz art. 36 nie dają żadnej gwarancji, że samorząd, który otrzymał certyfikat dostępności będzie mógł go utrzymać przez okres 4 lat (nawet			

		przy utrzymaniu standardu z momentu otrzymania certyfikatu).			
19.	Art. 14 ust. 3	Nie jest jasne w jakim zakresie ograny administracji samorządowej podlegałyby audytowi certyfikującemu.	<p>Po pierwsze w odniesieniu do samorządów pojęcie organu administracji samorządowej w kontekście ustawy nie jest zbyt trafne. Na przykładzie powiatu – organami są zarząd i rada powiatu, na podstawie KPA do grona tego wliczałyby się również organy związku powiatów, starosta oraz kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży.</p> <p>Pytanie zatem czy każdy z w/w organów ma postarać się o certyfikat (na co wskazuje literalne brzmienie projektowanego przepisu a co prowadzioby do absurdalnych sytuacji certyfikowania tych samych budynków) oraz czy certyfikacja będzie obejmowała wyłącznie siedziby organów czy budynki wszystkich jednostek organizacyjnych samorządu nie posiadających osobowości prawnej, w których jednostka samorządu terytorialnego świadczy usługi publiczne (np. powiatowe urzędy pracy, powiatowe centra pomocy rodzinie, szkoły i placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej itp.) .</p> <p>Pytanie również, czy nie spełnienie warunków np. dostępności architektonicznej przez jeden budynek będzie równoznaczny z brakiem możliwości uzyskania certyfikatu.</p>		

20.	Art. 14 ust. 5 pkt 1	Podtrzymujemy uwagę dotyczącą koordynatora.			
21.	Art. 14 ust. 5 pkt 2	Jeżeli warunkiem uzyskania certyfikatu jest spełnienie wymagań, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 to co ma być przedmiotem planu, jeżeli poza dostępnością informacyjną, która nie jest przedmiotem audytu, pozostałe warunki dostępności powinny już zostać zapewnione a nie tylko zaplanowane.			
22.	Art. 15 ust. 1	Usunięcie przepisu.	Wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych w przypadku braku racjonalnego okresu na dostosowanie się do nowych przepisów dla samorządów, brak realnych instrumentów wsparcia oraz brak jasnych standardów dostępności wskazuje, że celem regulacji jest dofinansowanie PFRON środkami samorządów (dla budżetu państwa skutek przepisów będzie neutralny).		
23.	Art. 15 ust. 4 i 5	Z uwagi na brak jasnego doprecyzowania, które budynki oraz strony internetowe będą podlegać audytowi – patrz uwaga do art. 14 ust. 4 nie pozwala na oszacowanie ewentualnych skutków finansowych dla samorządów.	Wątpliwości budzi również zapis w OSR, w którym nie oszacowano ani łącznej wysokości kar, które samorządy zobowiązane byłyby zapłacić w przypadku braku certyfikatu dostępności ani nakładów koniecznych do uzyskania certyfikatu. Projektodawcy nie byli w stanie nawet oszacować liczby budynków, w których należałoby podjąć działania		

		Ponadto w przypadku braku certyfikatu w zakresie dostępności cyfrowej kara administracyjna będzie dwa razy wymierzana za to samo naruszenie (nie zapewnienie dostępności strony internetowej).	inwestycyjne. Art. 15 ust. 5 budzi wątpliwości konstytucyjne (dwie różne kary administracyjne za to samo naruszenie).		
24.	Art. 17 pkt 1	Pytanie: Nie jest jasne co należy rozumieć pod pojęciem metodologii?	Pojęcie nie jest precyzyjne. Na pewno nie jest to sposób (metoda) przeprowadzenia audytu bo to określa pkt 2. Wnosimy o przedłożenie projektu rozporządzenia wykonawczego do ustawy bądź wskazanie przykładowych proponowanych regulacji jakie mają znaleźć się w rozporządzeniu. Zwracamy uwagę, że pod podjęciem metodologii nie może kryć się określenie warunków dostępności.		
25.	Art. 17 pkt 2	Wnosimy o doprecyzowanie/wyjaśnienie w jaki sposób będzie przeprowadzany audyt certyfikujący.	Odpowiednie stosowanie art. 12 ust. 5 i nast. ustawy wskazuje, że postępowanie opiera się w oparciu o dokumenty. Pytanie czy jest to wniosek uprawniony.		
26.	Art. 17 pkt 3	Wnosimy o wskazanie i oszacowanie w OSR kosztów opłat certyfikacyjnych oraz wskazanie w ustawie maksymalnych wysokości opłat certyfikacyjnych.	W OSR wskazano obecne koszty audytu dostępności wg. cen rynkowych cyt. „W przypadku zakupu takiej usługi na zewnątrz, średni koszt jej wykonania wynosi obecnie ok. 4 tys. zł w przypadku stron internetowych i ok. 12 tys. zł w przypadku budynku. Ceny te jednak zależą od wielkości i stopnia skomplikowania audytowanego zasobu.” – pytanie zatem czy takie stawki mają być przyjęte w		

			rozporządzeniu oraz dlaczego nie oszacowano tych kosztów w OSR. Jeżeli stawka byłaby obliczana od każdego budynku będącego w posiadaniu jednostki samorządu terytorialnego, to przy przyjęciu powyższych stawek mówimy o kosztach idących w setki milionów złotych. Przy czym są to pieniądze wydane na certyfikację a nie na faktyczne zapewnienie dostępności.		
27.	Art. 18 – uwaga ogólna	Doświadczenia z wdrażania innych przepisów (ustawa o dostępie do informacji publicznej, RODO) wskazuje, że tego typu procedury wprost są wykorzystywane przez podmioty prywatne „do oferowania” samorządom rozmaitych usług doradczych pod groźbą spowodowania nałożenia na te jednostki kar finansowych.			
28.	Art. 18 ust. 2 i 4	W jaki sposób podmioty o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 mają weryfikować czy wniosek złożyła osoba uprawniona.			
29.	Art. 18 ust. 6 i 12	Zbyt krótki okres na zapewnienie dostępności, który nie uwzględnia obiektywnych okoliczności uniemożliwiających zapewnienie dostępu danej	Wnosimy o wyjaśnienie w jaki sposób podmiot ma dotrzymać wskazanego terminu nawet 60-dniowego w przypadku robót budowlanych wymagających pozwolenia na budowę na obszarze na których nie obowiązuje		

		osobie jak i ograniczeń finansowych i technicznych w zakresie możliwości zapewnienia dostępności.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w budynku wpisanym do rejestru zabytków. Należy wskazać, iż z uwagi na brzmienie art. 19 Prezes PFRON będzie miał interes finansowy w załatwianiu spraw zgodnie z treścią złożonej skargi.		
30.	art. 18 ust. 12 pkt 1	Przepisy a nie Prezes PFRON powinien określać zasady na jakich ma być zapewniona dostępność.	Wobec oczywistych braków legislacyjnych projektowanej regulacji decyzje, o których mowa w ust. 12 będą miałyby charakter wysoce uznaniowy.		
31.	Art. 20 pkt 4 lit. a (art. 13 ust. 2 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)	Tego rodzaju unormowania nie powinny być przedmiotem postanowień statutu instytucji (co najwyżej rocznego planu działania ewentualnie w regulaminie organizacyjnym).	Statut winien określać ramy prawne dla działania danej instytucji a nie w sposób kazuistyczny regulować wybrane kwestie ograniczając tym samym swobodę działania dyrektora instytucji kultury.		
32.	Art. 20 pkt 4 lit 2 a i 2b (art. 13 ust. 2a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej)	Brak oszacowania w OSR kosztów, art. 2b narusza zasadę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego.	Nie kwestionując potrzeby otwarcia się instytucji kultury na osoby z niepełnosprawnościami decyzja o tym w jakim zakresie oraz w jaki sposób mają być rozdysponowywane środki samorządowej instytucji kultury powinna należeć do decyzji tego samorządu, który tę jednostkę prowadzi. Pytanie w jaki sposób minister właściwy do spraw kultury będzie oceniał warunki lokalne w jakich funkcjonuje np. mały gminny dom kultury.		

33.	Art. 23 pkt 1 (art. 21 ust. 1a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)	Pytanie dlaczego z prawa obniżenia składki na PFRON nie będą mogli korzystać pracodawcy sektora publicznego.			
34.	Art. 23 pkt 2 (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. g ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)	Wnosimy o wskazanie źródła finansowania zadania oraz zwiększenie dochodów powiatów na finansowanie zadań, o których mowa w art. 35a ustawy.	<p>Nie kwestionując racjonalności wprowadzenia możliwości dofinansowania mieszkania wnosimy o zwiększenie środków przekazywanych powiatom na finansowanie zadań o których mowa w ustawie. Poszerzenie katalogu zadań, przy pozostawieniu wysokości dochodów powiatów na niezmiennym poziomie to pozorowanie przez autorów projektu działań na rzecz zwiększenia dostępności do lokali mieszkalnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Przypominamy, że powiaty nie posiadają realnego władztwa podatkowego, a wprowadzana ustawa w kolejnych przepisach będzie generowała wydatki o charakterze administracyjnym, które nie wpłyną realnie na polepszenie sytuacji osób z niepełnosprawnościami.</p>		
35.	Art. 25 pkt 1 (art. 2 pkt 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Wobec lakoniczności definicji uniwersalnego projektowania oraz braku odpowiednich przepisów wykonawczych określających wytyczne dla			

		uniwersalnego projektowania gminy będą narażone na opracowanie dokumentów planistycznych (studium i planu) obciążonych wadami prawnymi.			
36.	Art.26	Przepisy powinny jasno wskazywać, że w przypadku potrzeby zapewnienia dostępności prymat będą miały potrzeby osób z niepełnosprawnościami.	Przepis powinien być kierowany do organów nadzoru konserwatorskiego.		
37.	Art. 29 pkt 3 (art. 28 ust. 5 ustawy o sporcie)	<p>Po pierwsze zwolnienie z wydatkowania dotacji celowej w sposób wskazany w ust. 4 powinno następować nie w uchwale ale umowie o datację albo w warunkach konkursu , jeżeli w takim trybie wybierany jest klub, który ma być dotowany.</p> <p>Po drugie warunki zwolnienia powinny być szersze i uwzględniać chociażby rodzaj dotowanej działalności, wysokość dotacji. Obecnie projektowany przepis zupełnie nie uwzględnia warunków w jakich działają lokalne kluby sportowe.</p>	<p>Po pierwsze uchwała, o której mowa w art. 27 ust. 2 (do tego przepisu odwołuje się art. 28 ust 1) określa warunki, uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego w odniesieniu do dotacji przyznawanych klubom sportowym. W uchwale nie wskazuje się konkretnego klubu sportowego, który otrzymuje dotację celową.</p> <p>Dotacje przyznawane na podstawie art. 28 ustawy o sporcie mogą być przyznawane klubom sportowym nie działającym dla zysku. Często są to małe lokalne kluby sportowe, które w niewielkim zakresie otrzymują dotacje od samorządów (np. na zakup odzieży sportowej). Możliwość zwolnienia z obowiązku, o którym mowa w projektowanym art. 28 ust. 4 ustawy uzależniony wyłączenie od sytuacji demograficznej (przy założeniu, że w</p>		

			Polsce nie ma jednostki samorządu terytorialnego, w której nie ma osób niepełnosprawnych) czyni w istocie skorzystanie z wyłączenia przewidzianego w ust. 5 niemożliwym.		
38.	Art. 36	Nieracjonalny przepis, nakładający na adresatów rozporządzeń niemożliwe do spełnienia wymogi zwłaszcza w odniesieniu do zapewnienia dostępności architektonicznej oraz transportowej.	Projektodawca zdaje się zupełnie ignorować otoczenie prawne związane z planowaniem i przeprowadzeniem robót budowlanych, realizacją zamówień publicznych i ich sfinansowaniem.		
39.	Art. 38	Po pierwsze należy wydłużyć termin do 31 marca, po drugie określić za jaki okres składane będzie pierwsze sprawozdanie, po trzecie nawiązując do wcześniej zgłoszonej uwagi wnosimy o wprowadzenie formularza raportu w formie rozporządzenia wykonawczego do ustawy z jednoczesnym wprowadzeniem terminu dla właściwego ministra na wprowadzenie rozporządzenia (np. 6 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie ustawy).	Podmioty zobowiązane do raportowania nie powinny być zaskakiwane koniecznością zebrania danych, którymi obecnie nie dysponują albo dla których nie prowadzą analiz statystycznych.		
40.	Uzasadnienie	Uzasadnienie, jak na zakres i skutki regulacji, jest wyjątkowo lakoniczne.			
41.	OSR pkt 2	Cyt. „Projekt ustawy (...) jest pierwszym w Polsce	Analiza projektu ustawy wskazuje, że o żadnym rozwiązaniu systemowym nie		

		rozwiązaniem o charakterze systemowym...”	może być mowy. Faktycznie standardy dostępności mogą ale nie muszą zostać ustalone w drodze rozporządzeń wykonawczych do ustawy a w samym projekcie nie określono nawet terminu, w którym rozporządzenia te mają zostać wydane. Z powyższego wynika, że sami autorzy projektu nie wiedzą jak standard ten powinien wyglądać ale nakładają na adresatów niedookreślone obowiązki obarczone niemożliwymi do oszacowania sankcjami i opłatami.		
42.	OSR pkt 6 Wydatki ogółem JST	Wnosimy o wskazanie wyliczenia metodologii wyliczenia wydatków JST	Z analizy projektu ustawy oraz OSR wynika, że projektodawcy praktycznie całkowicie pominieli wydatki jakie będą musiały ponieść jednostki samorządu terytorialnego. Jest to szczególnie widoczne przy wyliczeniach kosztów pracy gdzie dokładnie oszacowano koszty zatrudnienia w MIiU 8 osób (5,2 mln zł) do realizacji zadań koordynacyjnych a zupełnie pominięto koszty zatrudnienia koordynatorów ds. dostępności w jednostkach samorządu terytorialnego oraz koszty pracy innych osób, które będą zaangażowane w realizację ustawy. Zwracamy uwagę, że nawet jeżeli koordynator zostanie powołany spośród zatrudnionego personelu to nie jest to zadanie realizowane bezkosztowo – pracodawca ponosi w takim przypadku koszt pracy. Również przy szacowaniu kosztów związanych ze stosowaniem różnego rodzaju uprawnień oszacowano na		

			poziomie 30 tys. zł ale koszty te przyporządkowano budżetowi państwa.		
--	--	--	---	--	--